

Kursus i ikt, læring og samarbejde, 7. og 9. semester hum.dat., E06

Undervisere: Elsebeth K. Sorensen, Lone Dirckinck-Holmfeld, Thomas Ryberg, Marianne Georgsen.
Kursusansvarlig: Marianne Georgsen.

Beskrivelse og formål

Kurset præsenterer et historisk overblik over feltet ikt, læring og samarbejde, og på baggrund heraf identificeres relevante problemstillinger inden for forskellige anvendelsesområder, som de studerende arbejder med at udforske i teori og praksis. Kurset introducerer til relevant teori og forskningsmetode, og de studerende arbejder med cases inden for forskellige anvendelsesområder, blandt andet i tilknytning til igangværende forsknings- og udviklingsprojekter.

Gennem kurset opnår den studerende teoretisk forståelse, viden om og erfaring med analyse, design og evaluering af systemer til læring, kommunikation og samarbejde. Det er desuden et mål, at den studerende opnår bevidsthed om forskellige anvendelsesområders særlige problemer og betingelser, samt opnår konkrete erfaringer med at tilpasse ikt til udvikling heraf. Kurset forudsætter, at den studerende arbejder hands on med forskellige systemer, herunder også selvvalgte værktøjer.

Form

Kurset består af fire hovedelementer: *Forelæsninger, litteraturstudier, tilpasning af teknologi og casearbejde* med tilhørende rapport-/opgaveskrivning og formidling af resultater. Der forventes stor deltageraktivitet, og de studerende tilbydes adgang til interessante cases og projekter, som indeholder relevante problemstillinger inden for kursets område. Arbejdsformen vil være vekslende mellem forelæsninger, empirisk case-arbejde, logbog, praktisk tilpasning af systemer/værktøjer, litteraturstudier, refleksion over praksis, og formidling af casearbejdet.

Forudsætninger

Kurset forudsætter kendskab til området pædagogik, læring og IKT på niveau med det der opnås ved gennemførelse af bachelor-forløbet i humanistisk datalogi. Det indebærer især kursus i IKT i organisationer på 3.sem.; kursus i Pædagogik og læring på 4. sem.; og kursus i Formidling af IKT på 5.sem. Litteraturen fra de tre kurser forudsættes bekendt, og litteraturvalget på dette kursus bygger videre herpå. Se evt. beskrivelse af kurserne i QP (under arkiv, F05 og E05).

Evaluering

Kurset består gennem eksamen i projektenheden som beskrevet i studieordning for kandidatuddannelsen i humanistisk datalogi, § 13, prøve 1 (7.sem.) eller prøve 4 (9.sem.). Kurset kan afløses gennem tilfredsstillende, aktiv deltagelse, som vurderes af kursusholderne. Dette indebærer deltagelse i alle kursets elementer, og specifikt ajourføring af logbog, aflevering af case-studierapport, arbejde med selvvalgte systemer, og mundtlig formidling af casearbejdets resultater.

Casearbejde

Alle studerende vælger en case ud af de foreslåede muligheder. Studerende arbejder sammen om de enkelte cases, og indgår i øvrigt i samarbejde med evt. andre der er tilknyttet casen (undervisere, projektdeltagere, rekvirenter, etc.). Der er følgende mulige cases:

Case 1: Gymnasiet, med temaet brug af teknologi i undervisningen. Særligt fokus på anvendelsen af Smartboards i klasseværelset, med afsæt i et projekt på skole i Randers. Casens fokus formuleres i samarbejde med en lærer på skolen. Kontaktperson: EKS.

Case 2: Videndeling i organisationer med brug af IKT. Fokus kunne være på både intern og ekstern kommunikation, og det vil være oplagt at kigge på eksempelvis brug af blogs, wikis, tagging og lignende. Hvordan kunne selv-organiserede netværk eller formelle netværk i en virksomhed fremme deres videndeling og samarbejde gennem brug af sådanne værktøjer? **her mangler vi pt. en konkret case – forslag er velkomne**

Case 3: Design af portfolio-værktøj til brug i uddannelsessammenhæng. Med afsæt i uddannelsen humanistisk informatik og humanistisk datalogi designes et portfolioværktøj, som kan fungere som støtte for studerendes læring ved at give mulighed for refleksion, og samtidig præsentere den studerendes faglige profil/kompetencer udadtil. Kontaktperson: Søren Lindhardt og MG.

Case 4: Brug af IKT i folkebibliotekssektoren. Der arbejdes på at åbne folkebibliotekssektorens øjne for e-læringsplatforme i forhold til deres brugerundervisning. Her er der specielt tænkt på at bruge Moodle som e-læringsplatform, da det allerede bliver brugt på følgende sider:

www.referencefaggruppen.dk/lms og www.bibliotekarere.dk/moodle . Hvordan kunne sådanne læringsplatforme og kurser designes pædagogisk og teknisk? Kontaktperson: Kalle Nielsen (TR).

Case 5: I øjeblikket skrives der på en ansøgning til et Bibliotek 2.0-projekt. Biblioteksressourcerne bruges i dag slet ikke nok på arbejdspladser og i undervisningssektoren. Det skyldes i høj grad manglende direkte integration i undervisnings- og arbejdsmiljøerne. Kunne et øget fokus på brugerinddragelse, bruger-genereret indhold og f.eks. social software og Web 2.0 services være med til at ændre dette billede. Kalle Nielsen (TR).

Litteratur

Litteratur er angivet til de enkelte kursugange i planen herunder. De enkelte forelæsere angiver selv hvad der er primært og sekundært ift. deres egne forelæsninger og evt. efterfølgende opgaver. Der er ikke nogen grundbog til kurset, og størstedelen af litteraturen er tilgængelig on line. Det øvrige vil være til gennemsyn hos kursusholderen førsete kursugang, og derefter i hum.dat.-lokalet.

Kursusplan

1.kursusgang torsdag d. 28/9 kl. 13-16

Præsentation af kurset, og introduktion til case-arbejdet. Introduktionsforelæsning v. Elsebeth K. Sorensen: CSCL-feltet – fokus, problemstillinger, teori og metoder. Desuden kort introduktion til værktøj til brug for blogging mv.

Primær litteratur – læses i forlængelse af forelæsningen:

Dillenbourg, P., Baker, M., Blaye, A., O'Malley, C. (1995) The Evolution of Research on Collaborative Learning. In Reimann, P., Spada, H. (eds.) *Learning in human and machines. Towards an interdisciplinary learning science*, London: Pergamon, (pp. 189-211). (Til gennemsyn i kopi).

Miyake, N. & Koschmann, T. (2002): Realizations of CSCL Conversations: Technology Transfer and the CSILE Project. In T. Koschmann, R. Hall & N. Miyake (Eds.), *CSCL 2: Carrying forward the Conversation*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc. (til gennemsyn i kopi).

Koshmann, T. D. (1994): Toward a Theory of Computer Support for Collaborative Learning. *The Journal of the Learning Science*, 3 (3), pp. 219-225, Lawrence Erlbaum Associates. (Tidsskriftet er tilgængelig on line via AUB, artiklen ligger også i QP).

Sekundær/baggrundslitteratur:

Christopher M. Hoadley; Noel Enyedy (1999). *Between Information and Communication: Middle Spaces in Computer Media for Learning*.

In C. M. Hoadley and J. Roschelle (Eds.), *Proceedings of the Computer Support for Collaborative Learning (CSCL) 1999 Conference* (pp. 242-251). Palo Alto, CA: Stanford University [Available from Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, NJ].

Koschmann, T. (1996): "Paradigm Shifts and Instructional Technology. In T. Koschmann (Ed.), *CSCL: Theory and Practice*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Stahl, G. (2006): *Group Cognition. Computer Support for Building Collaborative Knowledge*. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press

2. kursusgang torsdag d. 5/10 kl. 13-16

Introduktion til forskningsmetode (Design-Based Research). Forelæsning v. Lone Dirckinck-Holmfeld. Design-based research integrerer teoretiske og empiriske studier af komplekse læringsituationer. Design-based research finder sted i en kontinuerlig og iterativ proces af sociale eksperimenter, forhandling, analyse og re-design. På forelæsningen diskuteres nogle centrale tekster om design-based research, lige-

som studerende i grupper får mulighed for at skitsere et forskningsdesign baseret herpå. Disse forskningsdesign forventes at indgå i det senere case-arbejde.

Litteratur om Design-based reseach

Bell, P. (2004). On the theoretical breadth of design-based research in education. *Educational Psychologist*, 39, 243-253. Draft version, submitted Submitted to *Educational Psychologist 1 June 2004* is available on

http://faculty.washington.edu/pbell/EPDBR_Bell.pdf#search=%22On%20the%20theoretical%20breadth%20of%20design-based%20research%20in%20education.%22 (accessed 040906)

Brown, A. L. (1992). Design Experiments: Theoretical and Methodological Challenges in Creating Complex Interventions in Classroom Settings. *The Journal of the Learning Sciences*, 2, pp. 141-178. <http://inkido.indiana.edu/syllabi/p500/brown1992.pdf#search=%22Design%20Experiments%3A%20Theoretical%20and%20Methodological%20Challenges%20in%20Creating%20Complex%20Interventions%20in%20Classroom%20Settings.%22> (accessed 040906)

Design-Based Research Collective (2003). Design-Based Research: An Emerging Paradigm for Educational Unquiry. *Educational Researcher*, Vol. 32, No. 1, pp. 5-8.

<http://www.tophe.net/papers/dbrc03.pdf#search=%22Design-Based%20Research%20Collective%20%22> (accessed 040906)

Engeström, Y(2001): Expansive Learning at Work: toward an activity theoretical reconceptualization, *Journal of Education and Work*, Routledge, Volume 14, Number 1/February 1

<http://taylorandfrancis.metapress.com/media/4g11ugyulg5k11l4fatn/contributions/w/n/j/v/wnjvnd46cnm15m5m.pdf> (accessed 040906)

Nielsen, J, Dirckinck-Holmfeld, L & Danielsen, O: Dialogue Design-With Mutual Learning as Guiding Principle. *International Journal of Human-Computer Interaction*, 2003, Vol. 15, No. 1, Pages 21-40 (findes on line på AUB - vælg "elektroniske tidsskrifter" i "vælg base", og søg derefter f.eks. på tidsskriftets titel (International journal of human-computer interaction).

3. kursusgang fredag d. 6/10 kl. 9-12.30 NB! Web 2.0 seminar – finder sted i lokale 1.104, KS3

Se program for seminaret her: <http://www.ell.aau.dk/index.php?id=348>

Se endvidere <http://elgg.ell.aau.dk> - det er en god ide at oprette en account forud for seminaret, da vi skal arbejde med elgg efterfølgende.

4. kursusgang torsdag d. 12/10 kl. 13-16

Præsentation af casearbejdet m. introduktioner af de involverede personer. Her uddybes præsentationen fra 1. kursusgang, og krav og forventninger diskuteres (afrapportering mv.). Involverer også besøg af centrale personer fra casene (hvis det er muligt), og datoen kan derfor blive ændret. V. MG m.fl.

5. kursusgang mandag d. 23/10 kl. 13-16

Networked Learning – an emerging paradigm? Can we speak of E-learning 2.0? Forelæsning v. Thomas Ryberg.

Denne kursusgang sætter teoretisk fokus på begrebet 'networked learning', som jeg vil argumentere for er et spirende paradigme; og vi kan i den forbindelse diskutere, om man f.eks. kan tale om e-learning 2.0. Således ligger denne forelæsning i forlængelse af det historiske overblik, der både omfatter sammenhænge mellem pædagogisk-/læringsteori og teknologi, samtidig med at den efterfølgende vil blive fulgt op af en mere eksperimenterende, legende og værkstedsorienteret kursusgang. Begge kursusgange skulle gerne give jer input i forhold til jeres cases på både teoretisk og praktisk plan.

Litteratur:

Primær litteratur:

- Wenger, E. (2005). Learning for a small planet - a research agenda 2.0. Unpublished manuscript. Available from: <http://ewenger.com/research/index.htm>
- Engeström, Y. (1999). When the center does not hold: The importance of knotworking. In S. Chaiklin, M. Hedegaard & U. J. Jensen (Eds.), *Activity theory and social practice* (pp. 326-374). Aarhus: Aarhus University Press. **Bliver lagt til kopi**
- Jones, C., & Esnault, L. (2004). The metaphor of networks in learning: Communities, collaboration and practice. In S. Banks & P. Goodyear (Eds.), *Networked Learning 2004 - A research based conference on networked learning in higher education and lifelong learning*. Networked Learning 2004, Lancaster University. Lancaster: The University of Sheffield and Lancaster University. Available from: http://www.networkedlearningconference.org.uk/past/nlc2004/proceedings/symposia/symposium13/jones_esnault.htm
- Jones, C. (2004). The conditions of learning in networks, Kaleidoscope CSCL SIG. Lausanne. Available from: http://www.ell.aau.dk/fileadmin/user_upload/documents/research/kaleidoscope/jeirp_publications/02_The_conditions_of_learning_in_networks_Jones.pdf
- Hodgson, V., & Reynolds (2002). Ideas of Community within Education. Available from: <http://www.networkedlearningconference.org.uk/past/nlc2002/proceedings/symp/06.htm#06b>

Baggrundslitteratur:

- Engeström, Y. (2004). New forms of learning in co-configuration work. *Journal of Workplace Learning*, 16(1/2), 11-21.
- Wenger, E. (1998). *Communities of practice - learning, meaning, and identity*. New York: Cambridge University Press.

- Engeström, Y. (1987). Learning by expanding - an activity-theoretical approach to developmental research. Helsinki: Orienta-Konsultit Oy. Available from:
<http://lhc.ucsd.edu/MCA/Paper/Engestrom/expanding/toc.htm>
- Jones, C. (2005). Network theory and description - The Lancaster ALT Masters programme. Available from:
http://www.ell.aau.dk/fileadmin/user_upload/documents/research/kaleidoscope/jeirp_publications/13_The_Advanced_Learning_Technology_MSc-Diploma_Jones.pdf
- Fox, S. (2002): Networks and Communities: an Actor-Network Critique of Ideas on Community and Implications for Networked Learning. Available from:
<http://www.networkedlearningconference.org.uk/past/nlc2002/proceedings/symp/06.htm#06a>

6. kursusgang torsdag d. 26/10 kl. 13-16

Content Management Systems, Social Software and Web 2.0 apps. Teknologiværksted v. Thomas Ryberg.

Denne værkstedsgang sætter fokus på nogle af de nye typer af programmer, eller rettere internet-services, der samlet går under betegnelsen Web 2.0. Der vil indledningsvis blive givet en kort, semi-teoretisk introduktion til begrebet Web 2.0 (dog uden nogen egentlig definition). Desuden skal vi kigge lidt på forskellige Open Source Content Management Systemer og deres muligheder i forhold til customisering, moduler, add-ons osv. Noget der specielt kendetegner Web 2.0 er 'Interoperability', Open APIs, brug af forskellige standarder (RSS, CSS, XML), samt at web-plikationerne er 'light-weight'. Dette betyder ofte, at man i stedet for at bygge store mastodonter af system, arbejder med at lave et patchwork af forskellige tjenester, der oftest kan udvides, trække på eksterne tjenester og inkorporerer forskellige standarder for "data-udveksling".

Litteratur:

- Dalsgaard, C. (2006). Social software: E-learning beyond learning management systems. Available from: http://www.eurodl.org/materials/contrib/2006/Christian_Dalsgaard.htm
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Web2.0>
- Freedman, T. (2006). Coming of age – an introduction to the new world wide web. Available from: <http://www.ictineducation.org> (denne er mest til inspiration!!)

Derudover vil der være en række blog-indlæg og blogs, som jeg vil anbefale jer at følge med i. Disse vil blive annonceret senere, og dette vil blive gjort gennem enten elgg.ell.aau.dk eller bloglines.com – er blevet så træt af at skulle skrive ting ind flere steder...mangler direkte RSS-import i Word ☺

7. kursusgang torsdag d. 2/11 kl. 13-16

Stauts på case-arbejde. De studerende præsenterer indledende case-beskrivelser med fokus på design og undersøgelsesmetoder V. Marianne Georgsen.

8. kursusgang torsdag d. 9/11 kl. 13-16

Nærmere info følger.

9. kursusgang mandag d. 13/11 kl. 13-16

Præsentationsseminar. De studerende præsenterer resultaterne af deres casearbejde for et inviteret publikum. Nærmere info følger.